ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-1/21/1143

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	04.05.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	20.03.2021 (registreeritud inspektsioonis 22.03.2021)
Teabevaldaja	Terviseamet aadress: Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn e-posti aadress: info@terviseamet.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peadirektor
Vaide esitaja (teabenõudja)	OÜ Alfa-Omega Communications aadress: Pikk tn 38, 10133 Tallinn e-posti aadress: viive@alfa-omega.ee

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 2, 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 3 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada vaie;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
a) vaadata uuesti läbi vaide esitaja 08.03.2021 esitatud teabenõue ja väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud dokumendid, kui neile pole alust juurdepääsu piirata. Teabe väljastamisest keeldumise korral tuleb keeldumist põhjendada.
b) kui Terviseamet loeb 08.03.2021 pöördumise/teabenõude mõne punkti selgitustaotluseks, siis keelduda teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist.
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 13. maiks 2021.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide esitaja esitas 17.02.2021 Terviseametile pöördumise, mis sisaldas nii teabenõuet kui selgitustaotlust, millele Terviseamet ei vastanud.
2. 08.03.2021 esitas vaide esitaja Terviseametile täiendava pöördumise, milles soovis nii selgitusi, kui dokumentidest koopiaid
3. 19.03.2021 selgitas Terviseamet vastuses vaide esitaja pöördumisele, et tegemist on lihthankega mitte riigihankega, kuid soovitud dokumente ei väljastatud ega keeldutud ka nende väljastamisest.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Palun teie abi, et välja nõuda Terviseameti mürgistusteabekeskuselt teave, mille nad on saanud oma avalikke ülesandeid täites, kuid mida nad meie palvel meile teabepäringu korras ei edastanud.

Küsisime 17.02.2021 nende poolt läbiviivud riigihanke tulemuste kohta järgmist:

5) *Palun andke teada, kes veel pakkumised tegid ja mis oli nende hinnapakkumine. Kas meie olime ainukesed peale PR Partneri?*
6) *Palun edastage meile PR Partneri pakkumus, kus on näha ka kellaaeg, millal see teile saabus.*

Meile ei vastatud üldse midagi.
Saatsime 08.03.2021 uuesti oma küsimused, kirjutades seekord nii:
Ootame endiselt vastuseid oma teabepäringule seoses läbiviidud riigihankega. Praegu jääb mulje, et PR Partner ei esitanud isegi pakkumust. Kas see oli nii?

1) *Palun andke teada, kes veel pakkumised tegid ja mis oli nende hinnapakkumine.*
2) *Palun edastage meile PR Partneri pakkumus, kus on näha ka kellaaeg, millal see teile saabus.*
3) *Palun edastage meile hindamiskoosoleku protokoll*
4) *Palun edastage meile hindamiskomisjoni liikmete nimekiri.*

Sellele teabepäringule vastati alles 19.03.2021, ehk 11 päeva hiljem. Sealjuures me ei saanud ühelegi küsimusele sisulist vastust, ehk et kirjutati küll vastu, kuid ei vastatud ühelegi küsimusele.

Vastuses pöörati meie tähelepanu asjolule, et tegemist on lihthanke, mitte riigihankega. See väide on kummaline, sest lihthange on ka riigihange, lihtsalt üks selle alaliikidest. Pealegi pole see asjassepuutuv, sest saatsime teabepäringu AvTS mõistes, mitte RHS. Vastuses selgitati, et kutse saadeti kõikidele ettevõtetele, mis pole usutav; meie küsisime laekunud pakkumuste kohta. Me palusime edastada meile edukas pakkumus, ja tõend selle õigeaegse laekumise kohta. Meid ei rahulda paljasõnalist väide, justkui oleks see ööpäev enne meie pakkumust laekunud.
Meid ei rahulda vastus meie teabepäringule, kuna see ei anna sisulisi vastuseid.

Palun teil nõuda välja Terviseameti mürgistusteabekeskuselt meie poolt küsitud teave.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks teie 07.04.2021.a järelepärimisele nr 2.1-3/21/1143 vaidemenetluses selgitame järgmist ning edastame alljärgnevad vastused teie küsimustele.

1. Kas Terviseamet käsitles vaide esitaja 08.03.2021 pöördumise esimest punkti teabenõude või selgitustaotlusena?
Terviseamet käsitles vaide esitaja 08.03.2021.a pöördumise esimest punkti selgitustaotlusena.

2. Kas hindamisprotokoll sisaldab punktis üks soovitud teavet?
Vaide esitaja poolt soovitud teavet sisaldab Terviseametis 15.02.2021.a koostatud memo Terviseameti mürgistusennetusnädala läbiviimiseks välise kommunikatsioonipartneri valiku kohta.

3. Miks Terviseamet ei väljastanud vaide esitajale 08.03.2021 teabenõudes soovitud dokumente?
Vastus vaide esitaja teabenõudele oli isegi koostatud ning soovitud dokumendid kokku koondatud, kuid kahetsusväärselt ununes vastus vaide esitaja teabenõudele välja saata.

4. Juhul kui keeldumiseks oli õiguslik alus, siis miks ei keeldutud teabenõude täitmisest ega viidatud keeldumise, sh piirangu alusele?
Soovitud dokumendid olid teabenõude esitamise ajaks juurdepääsupiiranguta ning valmis vaide esitajale välja saatmiseks, kuid kahetsusväärselt jäi vastus vaide esitajale välja saatmata.

5. Juhul kui Terviseamet on siiski vaide esitajale soovitud dokumendid väljastanud või keeldunud nende väljastamist, siis palume edastada vaide esitajale edastatud vastuse koopia ka Andmekaitse Inspektsioonile.
Terviseamet ei ole vaide esitajale soovitud dokumente väljastanud, kuid on valmis seda tegema esimesel võimalusel.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke

ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevatest dokumentidest koopiaid või väljavõtteid. Kui teabenõudele vastamiseks on vaja vastus alles koostada, siis selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks (AvTS § 23 lg 2 p 5) ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras, mille üle puudub inspektsioonil järelevalvepädevus. AvTS § 3 lõike 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

Riigihangete seaduse § 1 lg 2 kohaselt toimub juurdepääs riigihangete andmetele ning nende andmete väljastamine ja avalikustamine toimub avaliku teabe seaduses sätestatud korras, kui riigihangete seaduses ei ole sätestatud teisiti. Sama seaduse § 110 lg 5 sätestab, et pakkumus on konfidentsiaalne kuni käesoleva seaduse § 117 lõikes 1 nimetatud pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemiseni. Pakkumuses sisalduvat teavet võib avalikustada üksnes käesolevas seaduses sätestatud juhtudel ja ulatuses. Seaduse seletuskirja kohaselt on pärast eduka pakkumuse otsuse tegemist võimalik avaldada vastavasisulise teabepäringu alusel pakkumuste sisu osas, mida pakkuja ei ole oma pakkumuses ärisaladusena märkinud.

Teabenõudele vastamine

Vaidele lisatud kirjavahetusest nähtub, et vaide esitaja esitas 17.02.2021 Terviseametile pöördumise, milles muuhulgas palus:
1) *andke teada, kes veel pakkumised tegid ja mis oli nende hinnapakkumine. Kas meie olime ainukesed peale PR Partneri?*
2) edastage meile PR Partneri pakkumus, kus on näha ka kellaaeg, millal see teile saabus.

Kuna pöördumise esimeses punktis ei küsinud vaide esitaja ühestki dokumendist koopiaid, vaid selgitusi, siis oli vaide esitaja pöördumise esimese punkti puhul tegemist selgitustaotlusega. Pöördumise teises punktis soovis vaide esitaja küll dokumendi koopiat, kuid siinkohal pean vajalikuks märkida, et koopiaid ei saa nõuda enda soovitud kujul (andmetega), kui teabevaldajal ei ole võimalik sellisel kujul teavet väljastada. Teabenõude korras saab küsida teavet/dokumente kujul nagu need on asutusel olemas või nagu neid on võimalik mõnest andmekogust väljastada.

Eeltoodu ei tähenda siiski seda, et kui teabevaldajal ei ole võimalik teavet soovitud kujul väljastada, võiks jätta teabenõudele vastamata. Sellisel juhul tuleb väljastada teave/dokument sellisel kujul nagu see on võimalik ning ülejäänu osas vastata vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse korras või kui soovitud teave puudub või oli teabenõude esitamise ajal veel piiranguga, siis keelduda teabenõude täitmisest ning põhjendada keeldumist.

Kuna Terviseamet vaide esitaja 17.02.2021 teabenõudele ei vastanud, siis esitas vaide esitaja 08.03.2021 täiendava pöördumise, milles vaide palus väljastada:

1) Palun andke teada, kes veel pakkumised tegid ja mis oli nende hinnapakkumine.
2) Palun edastage meile PR Partneri pakkumus, kus on näha ka kellaaeg, millal see teile saabus.
3) Palun edastage meile hindamiskoosoleku protokoll
4) Palun edastage meile hindamiskomisjoni liikmete nimekiri

Seega sisaldas 08.03.2017 pöördumine nii selgitustaotlust kui teabenõuet. Seega jääb inspektsioonile arusaamatuks 19.03.2021 Terviseameti edastatud vastuses märgitu, milles Terviseamet juhtis vaide esitaja tähelepanu sellele*, et tegemist on lihthanke, mitte riigihankega.* Samas ei väljastatud soovitud dokumente ega keeldutud ka nende väljastamisest. Isegi juhul kui Terviseamet oleks käsitlenud vaide esitaja pöördumist riigihangete seaduse alusel teabe küsimisena, siis teabe väljastamisest keeldumise korral oleks tulnud keeldumist põhjendada,

mida aga antud juhul tehtud ei ole.

Vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele on Terviseamet aga selgitanud, et *soovitud dokumendid olid teabenõude esitamise ajaks juurdepääsupiiranguta ning valmis vaide esitajale välja saatmiseks, kuid kahetsusväärselt jäi vastus vaide esitajale välja saatmata. Terviseamet ei ole vaide esitajale soovitud dokumente väljastanud, kuid on valmis seda tegema esimesel võimalusel.* Eeltoodust saab järeldada, et Terviseamet luges vaide esitaja 08.03.2021 pöördumise siiski teabenõudeks avaliku teabe seaduse alusel.

Kuna 19.03.2021 Terviseameti vastusest vaide esitajale ega ka vastusest Andmekaitse Inspektsioonile ei nähtu, et Terviseamet oleks vaide esitajale tema poolt soovitud dokumente väljastanud või keeldunud väljastamast (Terviseamet ei ole ka Andmekaitse Inspektsiooni täiendavalt teavitanud, et ta oleks menetluse käigus vaide esitaja teabenõude täitnud), siis tuleb Terviseametil vaide esitaja 08.03.2021 pöördumine/teabenõue uuesti läbi vaadata ja väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud dokumendid, kui neile pole alust juurdepääsu piirata. Kui Terviseamet loeb 08.03.2021 pöördumise mõne punkti selgitustaotluseks, siis keelduda teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel